

Gezondheidsgroepje

Samenstelling - Dr. Kees-Peter de Roos, dermatoloog | Fotografie - Willeke Machiels en Dreamstime.com

Afgelopen maand zag ik twee patiënten op mijn spreekuur die voor mij onbekend gedrag vertoonden. De eerste was een man die door de huisarts werd verwezen in verband met een vermoeden van huidkanker op het bovenbeen. Dagelijkse kost voor een dermatoloog, maar in de verwijsbrief viel mij de verwijsdatum op: januari 2015. “Wachttijden zijn soms lang in de zorg, maar waarom heeft het zo lang geduurd voor u een afspraak heeft gemaakt?”, vroeg ik hem. “Ik voelde dat deze plek mij nog iets moest vertellen” was zijn antwoord. Aan zijn gezicht zag ik dat hij het meende.

Een andere patiënt werd verwezen wegens een zwelling van een been, die ook warm aanvoelde. Bij onderzoek waren er geen spataders, maar wel een grijsblauwe verkleuring van de huid, zonder duidelijke afgrenzing. Dit leidde tot de diagnose ziekte van Lyme, die kon worden bevestigd door het laboratoriumonderzoek met sterk verhoogde antistoffen. Met het bericht dat we nu zeker wisten wat er aan de hand was, en vooral wat we eraan konden doen, namelijk antibiotica voorschrijven, ging ik de spreekkamer binnen. “Hartelijk dank dokter, maar die antibiotica, dat weet ik nog niet. Dat wil ik eerst met mijn gezondheidsgroepje bespreken. Antibiotica worden volgens mij veel te gemakkelijk voorgeschreven. Dank u voor het recept; ik laat nog wel weten of ik het zal gebruiken.”

Deze gebeurtenissen vielen samen met de recente discussie over vaccineren. In deze discussie valt het op dat het eigenlijk niet meer gaat over uitleg over de zin van vaccineren, maar over een gebrek aan vertrouwen in de vaccins bij de ouders. Het maakt dan niet uit dat kinderen die te jong zijn om te vaccineren minder beschermd zijn door een afgenomen zogenaamde ‘groepsimmunitet’. Het maakt dan ook niet meer uit dat epidemioloog Maarten van Wijhe in een recent proefschrift heeft aangetoond dat het Nederlandse vaccinatiebeleid tussen 1953 en 1993 duizenden sterfgevallen heeft voorkomen.

Het vertrouwen dat patiënten in de artsen hebben, is de laatste jaren gedaald en het is geen eenrichtingsverkeer. Patiënten die zich melden op een afdeling voor spoedeisende hulp worden steeds vaker met scheve ogen aangekeken en zelfs geweigerd als hun klacht niet echt spoedeisend is. Overheid en zorgverzekeraars wantrouwen artsen en vragen steeds meer verantwoording, waardoor bureaucratie toeneemt. En eigenlijk wantrouwt iedereen de farmaceutische industrie. Dit verschijnsel beperkt zich overigens niet tot de gezondheidszorg. Het is veel meer een kenmerk van maatschappelijk onbehagen. Dat onbehagen vinden we ook terug in de steeds lagere vaccinatiegraad in Nederland. De argumenten tegen vaccineren worden gemakkelijk van het internet geplukt. Maar in een tijd dat internet alle vragen voor ons beantwoordt, is het goed je te realiseren dat die antwoorden sterk afhangen van de manier waarop je de vraag stelt.

Doordat vaccineren de zorg voor bijvoorbeeld kinderen ingrijpend heeft veranderd - polio is immers vrijwel verdwenen - verdwijnt ook het gevoel van urgentie dat er in de jaren zestig van de vorige eeuw wel was. Dan is het logisch dat ‘hoogopgeleide’ ouders vragen gaan stellen bij de noodzaak van het vaccineren. Van nog recenter datum is het besluit van de Gezondheidsraad om kinderen vanaf 14 jaar te gaan

vaccineren tegen meningokokken. Verzet daartegen heb ik nog niet ontdekt. Dat komt misschien omdat het samenviel met het trieste overlijden van een 17-jarige jongen dat in talkshows werd besproken. Laten we hopen dat ouders weer gaan inzien dat vaccineren levens reedt en dat je dat niet alleen voor jezelf doet, maar ook elkaar. **H**

